

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

13.04.2018 № 19-663

На № _____ від _____

Катерині Шульц
[foi+request-32971-
6efd111f@dostup.pravda.com.ua](mailto:foi+request-32971-6efd111f@dostup.pravda.com.ua)

Щодо розгляду інформаційного запиту

На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» за результатами розгляду Вашого запиту від 04.04.2018 стосовно надання рішення Рахункової палати щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній архівній службі України, надсилаємо висновок Колегії Рахункової палати до Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів, передбачених у Державному бюджеті України на забезпечення діяльності архівних установ та на виконання прикладних розробок від 16.12.2014 № 101/25-7 (в форматі pdf).

Водночас повідомляємо, що до прийняття Закону України «Про Рахункову палату» від 2 липня 2015 року № 576-VIII Колегією Рахункової палати за результатами проведених контрольних заходів приймалися не рішення, а постанови та висновки (стаття 29 Закону України «Про Рахункову палату» від 11 липня 1996 року № 316/96-ВР).

Додаток: на 5 арк.

Голова

В. В. Пацкан

ВИСНОВОК

Колегії Рахункової палати України

до Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів, передбачених у Державному бюджеті України на забезпечення діяльності архівних установ та на виконання прикладних розробок

від 16 грудня 2014 року

№ 101/25-7

Колегія Рахункової палати розглянула "Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів, передбачених у Державному бюджеті України на забезпечення діяльності архівних установ та на виконання прикладних розробок" і затвердила такі висновки.

1. Міністерство юстиції України як головний розпорядник бюджетних коштів (далі – Мін'юст) та Державна архівна служба України (далі - Укрдержархів) – відповідальний виконавець бюджетних програм не забезпечили ефективного і законного використання коштів державного бюджету, що виділялися на забезпечення діяльності державних архівних установ, виконання прикладних розробок та на підготовку наукових кадрів для сфери архівної справи. Управлінські рішення Мін'юсту щодо формування та реалізації державної політики у сфері архівної справи і діловодства були неефективними і не сприяли належному виконанню поставлених завдань.

При затвердженні Мін'юстом і Мінфіном паспортів бюджетної програми "Забезпечення діяльності архівних установ та установ страхового фонду документації" на 2013-2014 роки не дотримано вимог пункту 4 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетної програми, затверджених наказом Мінфіну від 10.12.2010 № 1536, оскільки **результативні показники якості** виконання архівними установами цієї бюджетної програми, що були затверджені як рівень погашення кредиторської заборгованості (100 відс.) і покращення збереження документів Національного архівного фонду (100 відс.) не дають можливості оцінити ступінь досягнення поставленої мети та виконання завдань бюджетної програми на відповідні роки.

Загалом на забезпечення діяльності державних архівних установ, виконання прикладних розробок і на підготовку наукових кадрів для сфери архівної справи Мін'юстом та Укрдержархівом у 2013-2014 роках заплановано з порушенням чинного законодавства – 5108,6 тис. грн., з порушенням бюджетного законодавства - 43,9 тис. грн., використано з порушенням чинного законодавства – 7445,5 тис. грн., у т. ч. у 2011-2012 роках – 5815,3 тис. грн., неефективно – 19582,3 тис. грн., у т. ч. у 2008-

2012 роках – 19103,9 тис. грн., допущено неефективне управління коштами на суму **7,8 тис. гривень**.

2. Законодавством України у цілому урегульовані загальні питання діяльності і відносини у сфері архівної справи. Проте у зв'язку із покладанням на Мін'юст з квітня 2011 року повноважень головного органу в системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації політики, зокрема, у сфері архівної справи і діловодства цілу низку нормативно-правових актів, затверджених Державним комітетом архівів України, що на сьогодні припинив свою діяльність, не переглянуто.

Крім того, в порушення вимог Закону України від 17.03.2011 № 3166 "Про центральні органи виконавчої влади" Положення про Укрдержархів Кабінетом Міністрів України не затверджено.

Не вирішено питання щодо включення державних архівів до базової мережі закладів культури загальнодержавного рівня всупереч вимогам статті 23 Закону України "Про культуру". Як наслідок, створені ризики їх подальшого утримання за рахунок коштів державного бюджету, оскільки відповідно до підпункту "г" пункту 10 статті 87 Бюджетного кодексу України до видатків, що здійснюються з Державного бюджету України, належать видатки на культуру і мистецтво, у складі яких передбачені видатки на державну архівну справу.

3. За відсутності належної уваги з боку Кабінету Міністрів України до проблем архівної галузі не виконані вимоги законодавства щодо створення відповідних умов зберігання документів Національного архівного фонду (далі – НАФ). Зокрема, з часу свого заснування Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України (ЦДАМЛМ м. Київ), Центральний державний історичний архів України (ЦДІА м. Львів) та Центральний державний науково-технічний архів України (ЦДНТА України м. Харків) не мають власних приміщень і розташовані в будівлях, які не завжди відповідають вимогам зберігання документів НАФ. Так, через відсутність системи опалення та кондиціонування повітря у сховищі № 1 ЦДІА м. Львів, розміщеному в пам'ятці архітектури загальнодержавного значення колишньому Бернардинському монастирі початку XVII ст., **98,0 тис. одиниць збереження XIV-XIX ст., з яких 288 од. унікальні, зберігаються в неналежних умовах. У результаті 369 од. зб. потребують термінової реставрації.**

Забезпечення потреби у видатках на охорону приміщень центральних державних архівів у 2013-2014 роках на рівні **68,5 відс. і 69,6 відс.** відповідно та на оплату за використані енергоносії на рівні **50,0 відс.** від потреби ставить від загрозу збереження документів НАФ. Як наслідок, **потребують реставрації 303,2 тис. од. зб., що становить 14,4 відс. від перевірених у 2013 році фондів.**

Через неналежні умови зберігання документів НАФ є нагальна потреба у створенні копій страхового фонду і фонду користування документами НАФ (далі – страхові копії), як це передбачено статтею 13 Закону України "Про Національний архівний фонд та архівні установи". Проте станом на 01.01.2014 за відсутності належного фінансування **страхові копії** створено лише на **1,3 млн. од. зб., що становить 2,2 відс. необхідної кількості документів НАФ.**

Застраховано лише 14 із 400 унікальних документів (3,5 відс. від загальної кількості унікальних документів). Одна з причин такого стану - невиключення до переліку видів обов'язкового страхування, визначеного статтею 7 Закону України "Про страхування", страхування унікальних архівних документів.

4. За відсутності належного контролю з боку Укрдержархіву за станом розрахунків за спожиті енергоносії в Дирекції з експлуатації комплексу споруд центральних державних архівів (далі – ДЕКС) не відображена в облікових регістрах **кредиторська заборгованість** за спожиту у 2012-2013 років теплову енергію **в сумі 1108,1 тис. грн.**, що є порушенням частини 7 статті 8 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність".

5. Укрдержархівом неефективно виконуються функції, визначені статтею 24 Закону України "Про Національний архівний фонд і архівні установи" в частині здійснення контролю за діяльністю архівних установ і служб діловодства та повноважень з організації, формування, державного обліку та зберігання документів НАФ. У результаті **понад встановлені терміни** в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій України перебуває більш як **2,3 млн. од. управлінських та інших цінних для держави документів**, що належать до НАФ і можуть бути втраченими.

6. **Функції замовника прикладних наукових досліджень** у сфері архівної справи у порушення пункту 1 Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1084, **Мін'юст у 2013-2014 роках не здійснював.** Як наслідок, механізм формування, виконання та впровадження завершених прикладних наукових досліджень, окремих їх етапів не визначений.

У порушення вимог пункту 8 зазначеного Порядку у 2013-2014 роках **договори** на виконання наукових прикладних досліджень між замовником (Мін'юстом) і виконавцем (Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства) **не уклалися.** Крім того, **Мін'юстом порядок замовлення на виконання наукових досліджень і науково-технічних розробок** установами, що належать до сфери його управління, **не затверджений.**

Планування видатків у сумі 5108,6 тис. грн. проведено Укрдержархівом, виходячи з необхідності утримання штатної чисельності 38 наукових працівників Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, що не відповідає вимогам пункту 4 частини першої статті 87 Бюджетного кодексу України, згідно з яким до видатків, що здійснюються з Державного бюджету України, віднесені видатки на фундаментальні та прикладні дослідження державного значення. Водночас частиною п'ятою статті 34 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" передбачено, що бюджетне фінансування наукової і науково-технічної діяльності здійснюється шляхом фінансування основної діяльності, зокрема, державних наукових установ.

Результати 4-х прикладних наукових досліджень 2013 року не впроваджено та не використовуються в роботі архівними установами. Фактично на їх розробку використано 638,7 тис. грн., з них у 2013 році – 372,3 тис. грн., що є неефективним використанням бюджетних коштів.

7. Через невиконання Мін'юстом функцій державного замовника з підготовки Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства наукових кадрів **державні контракти**, які є обов'язковою та єдиною формою розміщення державного замовлення і визначають економічні та правові зобов'язання сторін, всупереч вимогам Закону України "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів" **не уклалися**. Обсяги державного замовлення з підготовки наукових кадрів внутрішніми наказами до виконавця не доводилися, виконання обсягів державного замовлення не контролювалося. У результаті відповідальність за виконання держзамовлення відсутня, контроль не здійснювався, **а кошти в сумі 47,5 тис. грн. використані з порушенням чинного законодавства.**

8. Внаслідок наявності у ДЕКС незавершеного капітального будівництва на суму 93,9 млн. грн. станом на 01.10.2014 за даними бухгалтерського обліку обліковуються основні засоби загалом на суму **18,8 млн. грн.** (огорожа, вентиляційне обладнання, трансформаторна підстанція та меблі), які придбані у 2008-2011 роках за рахунок коштів за КПКВК 6111810 і понад чотири роки не використовуються, що є **неефективним використанням коштів державного бюджету** і свідчить про те, що запроваджена Укрдержархівом система освоєння коштів на реконструкцію та розвиток комплексу споруд центральних державних архівів була недосконалою та неефективною.

На підставі викладеного Колегія Рахункової палати вважає за доцільне запропонувати Міністерству юстиції України:

- вжити заходів для усунення виявлених порушень і недоліків та притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у порушеннях при плануванні та використанні бюджетних коштів;
- розглянути питання щодо необхідності удосконалення чинного законодавства в частині архівної справи з метою врегулювання правових засад діяльності у цій сфері, зокрема щодо забезпечення видатками з державного бюджету;
- переглянути результативні показники якості виконання бюджетної програми "Забезпечення діяльності архівних установ та установ страхового фонду документації" (КПКВК 3609030), оскільки ті, що були визначені Мін'юстом і Укрдержархівом, не дають можливості оцінити ступінь досягнення поставленої мети та виконання завдань бюджетної програми за 2013 рік;
- вирішити питання забезпечення потреби архівних установ у видатках на оплату за спожиті у 2014 році енергоносії та покриття заборгованості за

спожиту у 2013-2014 роках теплову енергію;

- забезпечити страхування унікальних документів, що зберігаються в державних архівних установах;

- вирішити питання розміщення Центрального державного архіву-музей літератури і мистецтва України, Центрального державного історичного архіву України у м. Львові та Центрального державного науково-технічного архіву України у м. Харкові у власних приміщеннях;

- забезпечити розробку і затвердження порядку замовлення на виконання наукових досліджень і науково-технічних розробок, як це передбачено пунктом 8 Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1084;

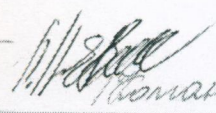
- забезпечити укладання державних контрактів на підготовку наукових кадрів відповідно до вимог Закону України "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів".

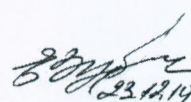

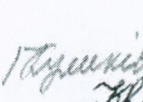
Голова Рахункової палати

Р.М. Магута

Секретар Рахункової палати

А.П. Юхимчук

(Богданова)

(Зубих) 23.12.14
(Трушківська)
(Брацкіна)
(Григорівська)